

INFORMACJA

z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy za 2021 rok

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, z przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie - należy do zadań własnych gminy. Wymienione powyżej ustawy szczegółowo określają zadania, które gmina powinna realizować w formie przyjętych programów.

Wypełniając postanowienia powyższych ustaw, Rada Miejska w Sławnie w formie Uchwały Nr XXVI/161/2020 z dnia 10 grudnia 2020 roku uchwaliła Miejski Program Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy na 2021 rok, zwany dalej „Programem”.

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z uchwalonego Programu pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Burmistrz Miasta Sławno wydał w 2021 roku 11 nowych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, w tym:

- 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 1 zezwolenie jednorazowe.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku na terenie miasta Sławno obowiązywało 111 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 92 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 19 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Na podstawie stosownych zezwoleń sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona była w 40 punktach w usytuowanych na terenie miasta Sławno, obejmujących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w 8 punktach oraz w 32 punktach sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Ogółem w 2021 roku za korzystanie przez przedsiębiorców z wyżej wymienionych zezwoleń miasto pozyskało środki finansowe w kwocie 363 090,84 zł.

Przy realizacji Programu brała udział **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, zwana dalej „Komisją”, która została powołana Zarządzeniem Nr 181/2011 Burmistrza Miasta Sławno z dnia 29 listopada 2011 r. a jej skład modyfikowany był późniejszymi zarządzeniami Burmistrza.

W 2021 roku Komisji koncentrowała się na realizacji zadań wynikających z ustaw: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeciwdziałaniu narkomanii, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy.

W tym roku odbyła 13 posiedzeń, na których m.in.:

- inicjowała działania dotyczące przeciwdziałania problematykom uzależnień w mieście,
- rozpatrywała i opiniowała wnioski w sprawie dofinansowania i finansowania przedsięwzięć profilaktycznych w mieście, organizowanych przez różne podmioty,
- dokonywała wyboru w celu zakupu kampanii informacyjno-edukacyjnych o tematyce uzależnień i przemocy, filmów DVD o tematyce uzależnień oraz kart pracy dla przedszkolaków dotyczących zdrowego odżywiania,
- rozpatrywała wnioski o wszczęcie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkohol ustalając dalsze działania z tym związane – wpłynęły 33 takie wnioski ,
- rozpatrywano sprawy skierowania na badania przez biegłych lekarza psychiatrę i psychologa celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – skierowano na te badania 21 osób,
- rozpatrywała sprawy związane z wystąpieniem do sądu z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego – skierowano do sądu 20 wniosków,
- rozpatrywano wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – wpłynęło 10 wniosków o wydanie łącznie 27 zezwoleń.

Poza posiedzeniami Komisji, członkowie odbyli z osobami uzależnionymi od alkoholu 35 (w tym 19 osób uzależnionych i 16 osób to świadkowie) rozmów interwencyjno – motywacyjnych do podjęcia terapii lub leczenia oraz służyli szeroką informacją dotyczącą pomocy dla tych osób. Wezwanych osób na rozmowy było więcej, ale część tych osób nie stawiała się na wezwanie.

W stosunku do 22 osób skierowanych na badania przez biegłych zostało wydanych 8 opinii wskazujących na leczenie w warunkach stacjonarnych i 11 opinii wskazujących na leczenie w warunkach niestacjonarnych. W stosunku do 2 osób wskazano leczenie terapeutyczne, a w stosunku do 1 osoby nie wydano opinii, gdyż osoba ta, pomimo dwukrotnych wezwań, nie stawiała się na badania.

Ze złożonych w 2021 roku do Sądu Rejonowego w Sławnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich 20 wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładach lecznictwa odwykowego, w toku rozpatrywania pozostaje nadal 15 wniosków. Wobec 2 osoby zastosowano wyrokiem sądu leczenie w warunkach stacjonarnych, oraz wobec 2 osób leczenie w warunkach niestacjonarnych, 1 wniosek został oddalony.

W realizacji programu zaangażowane były również m.in.:

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** – pracownicy Ośrodka wykonujący pracę socjalną z rodzinami, w których występuje alkoholizm czy narkomania motywowali do podjęcia leczenia. Ponadto sami wnioskowali o wszczęcie postępowania w stosunku do osób nadużywających alkohol, składając 2 wnioski. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie w roku 2021 w związku z występowaniem przemocy w rodzinie m.in. przyjmował zgłoszenia dotyczące przemocy domowej i uruchamiał procedury mające na celu powstrzymanie przemocy, zbierał materiały dowodowe oraz systematycznie realizował procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach „Niebieskiej Karty”, kierował ofiary i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów, a także kierował sprawców przemocy na leczenie i terapię odwykową.
- **Placówki oświatowe** – prowadziły wśród uczniów profilaktyczną działalność informacyjno – edukacyjną w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. Brały udział w ujętych w Programie działaniach, których adresatem były szkoły i przedszkola. Realizowały wśród uczniów otrzymane kampanie informacyjno-edukacyjne dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. Ponadto dodatkowo realizowały zadania wynikające z przyjętych programów wychowawczo-profilaktycznych i edukacji prozdrowotnej.
- **Komenda Powiatowa Policji** – realizowała zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, prowadziła profilaktyczne działania w tym zakresie z dziećmi i młodzieżą szkolną oraz osobami dorosłymi. Ponadto prowadziła działania związane z bezpieczeństwem na drogach, w tym kontrole trzeźwości kierowców.
- **Kuratorzy sądowi** – w ramach wykonania orzeczeń sądu realizowali zadania o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym również do osób z orzeczoną obowiązkową terapią odwykową.

REALIZACJA ZADAŃ PROGRAMU

W 2021 roku ograniczenia i zagrożenia związane z pandemią Covid 19 miały wpływ na realizację zadań Programu. W trosce o bezpieczeństwo część zadań nie mogła

być zrealizowana jak np. konkurs na małą formę teatralną o charakterze profilaktycznym „Proforma 2021”, Wakacjada, część pozalekcyjnych zajęć sportowych w okresie zarządzonego zdalnego nauczania, niektóre planowane przez szkoły programy i zajęcia profilaktyczne itp.

Ponadto niektóre zadania programu były realizowane w formie zdalnej.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz sprawców i ofiar przemocy

Ważną rolę w miejskim systemie pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym, zagrożonym uzależnieniami oraz sprawcom i ofiarom przemocy odgrywa **Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy**, zwany dalej „Punktem”, utworzony Zarządzeniem Burmistrza Miasta Sławno.

Do zadań Punktu należy w szczególności:

- wstępne rozeznanie i ocena sytuacji rodzinnej pod kątem uzależnień i przemocy,
- motywowanie osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, uczestnictwa z zajęciach organizowanych w Punkcie oraz kierowanie do leczenia specjalistycznego,
- zapewnienie dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, dotkniętych przemocą oraz członków ich rodzin,
- organizacja i prowadzenie zajęć motywacyjno - wspierających oraz edukacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień i przemocy pomocy psychologicznej i prawnej,
- udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym ,
- rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy,
- pomoc dzieciom wychowujących się w rodzinach dotkniętych problem uzależnień oraz przemocy,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy,
- udostępnianie materiałów edukacyjnych (broszury, plakaty, ulotki, filmy itp. z profilaktycznymi treściami edukacyjnymi dotyczącymi problemów uzależnień i przemocy) dla określonej grupy adresatów o osób zainteresowanych,
- tworzenie warunków dla rozwoju i działania Grupy Wsparcia AA.

Punkt był czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 14.00. W tych godzinach wykonywana była praca administracyjno - informacyjna związana m.in. z załatwianiem zgłaszających się osób i udzielaniem im wszechstronnej informacji i wyjaśnień, koordynacją pracy Punktu, obsługą Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wykonywaniem innych zadań.

W pomieszczeniach Punku jest również siedziba Świetlicy Opiekuńczej „Nasze Wspólne Gniazdo”. Szczegółowe sprawozdanie z działalności Świetlicy stanowi odrębny dokument dołączony do niniejszej Informacji.

W godzinach popołudniowych w Punkcie specjaliści realizowali zadania związane z zapewnieniem pomocy terapeutycznej, psychospołecznej oraz prawnej w ramach działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przemocy. Ustalony harmonogram tych zajęć przedstawiał się następująco:

Poniedziałek

15.00 – 18.00 – dyżur psychologa

Wtorek

14.00 – 17.00 – dyżur radcy prawnego

17.00 – 19.00 – zajęcia grupowe edukacyjno - motywacyjne dla osób uzależnionych

Czwartek

15.30 – 18.30 – zajęcia indywidualne motywacyjno-wspierające dla osób uzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy

Piątek

16.00 – 18.00 – zajęcia indywidualne edukacyjno -motywacyjno-wspierające dla osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

dotatkowo

18.00 – 20.00 – miting grupy AA

Specjaliści prowadzący powyższe dyżury i zajęcia w Punkcie posiadają wiadomości specjalne wynikające z odpowiedniego przygotowania i zdobytych kwalifikacji, które systematycznie podnosili poprzez udział w kursach, szkoleniach, zdobywanie nowych uprawnień i samokształcenie.

Pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz sprawców i ofiar przemocy odbywała się jako:

– zajęcia grupowe - edukacyjno - motywacyjne dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz sprawców i ofiar przemocy prowadzone w każdy wtorek. Głównym celem grupy była chęć zaprzestania picia, poznanie aspektów choroby alkoholowej i nabycie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie. W grupie rozwiązywane były codzienne problemy życiowe uczestników, poruszane były sprawy sfery życia rodzinnego, psychicznego, duchowego i społecznego. Duży nacisk w trakcie zajęć położono na umiejętność radzenia sobie z głodem alkoholowym, ponieważ zdecydowana większość uczestników to osoby, które miały krótki okres abstynencji. Grupa była rotacyjna. W zajęciach brało udział od 6 do 12 osób,

zajęcia indywidualne motywacyjno - wspierające dla osób uzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy odbywały się w każdy czwartek. Na zajęcia te

przychodziły osoby m.in. zaniepokojone swoim sposobem picia (koncentracja na alkoholu, kilkudniowe ciągi, picie w samotności, relaks lub sen tylko po alkoholu) oraz osoby, które przestają sobie radzić na co dzień z alkoholem. W ramach przyjęć przeprowadzono 108 rozmów ze zgłaszającymi się osobami, w tym m.in. z uzależnionymi od alkoholu - 51, z problemem narkotykowym - 3, ze sprawcami przemocy - 6 z ofiarami przemocy - 10 osób. Celem spotkań było nawiązywanie kontaktu wspierającego i jego utrzymanie, rozeznanie sytuacji zgłaszających się, ustalenie ich oczekiwań, udzielenie wsparcia, postawienie diagnozy i motywowanie do podjęcia terapii oraz jej kontynuowania. Wspólne określenie celu i podanie sposobu jego realizacji jest niezwykle ważnym elementem w motywowaniu osoby uzależnionej do włożenia wysiłku, czy energii w proces terapeutyczny i wzięcia udziału w terapii odwykowej.

- zajęcia indywidualne edukacyjno - motywacyjno - wspierające dla osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych prowadzone były w piątki. Udzielono 50 porad zarówno dla osób bezpośrednio zainteresowanych (mających problem z jakąś używką lub zachowaniem ryzykownym), jak i dla ich rodzin. Zgłaszały się osoby z problemem nadużywania lub uzależnienia, z wieloma z nich odbywano cykliczne spotkania cotygodniowe lub co dwutygodniowe. Z tymi osobami utrzymywano (w razie potrzeby) kontakt za pomocą poczty elektronicznej i telefonu. Przekazywano materiały pomocowe w terapii, odbywały się rozmowy wspierające w wypadku zagrożenia złamania abstynencji. Podczas spotkań dostawały terapeutyczne ćwiczenia do wykonania między spotkaniami. Osoby dzieliły się na takie, którym zalecano spotkania (sąd, kuratela, opieka społeczna) oraz osoby dobrowolnie zgłaszające się na konsultację.

Z racji na sytuację związaną z pandemią Covid 19 porady były udzielane również telefonicznie.

W ramach realizacji zadań obejmujących pomoc osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz sprawcom i ofiarom przemocy zakupiono materiały edukacyjne i informacyjne o istocie uzależnień i przemocy. Materiały te w formie plakatów, broszur, ulotek, były udostępniane i upowszechniane tak aby dotarły do jak największej liczby adresatów.

Osobom po zakończonym leczeniu odwykowym udzielano wsparcia i pomocy poprzez m.in. rozmowy podtrzymujące w ramach indywidualnych spotkań ze specjalistami.

Współdziałano z ośrodkami i punktami prowadzącymi terapię uzależnień w zakresie zabezpieczenia dostępności udziału terapii zgłaszanych osób. W 2021 roku zarejestrowano 5 osób, które zdecydowały się dobrowolnie na odbycie terapii w całodobowych ośrodkach terapii uzależnień w Stanominie, Darzewie, Słupsku oraz Żukówku. Ogólnym celem podjętych terapii było przygotowanie osób uzależnionych do

podjęcia próby powrotu do społeczeństwa i funkcjonowania w nim w abstynencji w oparciu o obowiązujące normy prawne, obyczajowe i etyczne – moralne.

Systematycznie współpracowano z poradniami leczenia uzależnień w celu pomocy osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin skierowanej na następujące obszary: edukację w zakresie choroby alkoholowej czy narkotykowej, diagnozę uzależnienia, konsultacje psychiatryczne, psychoterapie uzależnienia, konsultacje i poradnictwo w sytuacjach problemowych itp.

Oferta dotycząca zajęć prowadzonych w Punkcie jest podana do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie jej na stronie internetowej Punktu, wywieszenie na tablicach ogłoszeń w Punkcie, Urzędzie Miejskim, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Komendzie Powiatowej Policji, a także jest przekazywana osobom zgłaszającym się do Punktu.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Uzależnienie przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy oraz jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. W takich przypadkach ważnym zadaniem jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Pomoc psychospołeczna i prawna dla osób uprawnionych świadczona była przez psychologa oraz radcę prawnego w ramach pełnionych w Punkcie dyżurów:

- psycholog pełnił dyżury w każdy poniedziałek, udzielając pomocy i wsparcia osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz ofiarom i sprawcom przemocy. Wizyty zgłaszających się osób miały charakter terapii psychologicznej – indywidualnej, bądź rodzinnej. Pomocą psychologiczną objęto również dzieci uczęszczające na Świetlicę Opiekuńczą mieszczącą się w Punkcie. Opieka psychologiczna w zależności od potrzeb miała charakter jednorazowy lub też terapii długoterminowej. Łącznie przeprowadzono 52 rozmowy, w tym terapia grupowa -15 wizyt, terapia indywidualna - 35 wizyt. Celem pomocy udzielanej osobom dorosłym było: motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, wzmacnianie poczucia własnej wartości, poprawienie wizerunku własnej osoby poprzez podniesienie samooceny, edukowanie pomagające poznawać problemy oraz mechanizmy psychologiczne uzależnienia, współuzależnienia i objawów alkoholowych. Natomiast celami opieki psychologicznej nad dziećmi były: wzmacnianie motywacji dotyczącej

uczęszczania na zajęcia szkolne, zdobywanie przez dzieci zadowalających efektów w procesie dydaktycznym, edukacja w zakresie uzależnień, spotkania wyciszające, stała współpraca z rodzicami, budowanie poczucia własnej wartości i pozytywnej samooceny, budowanie pozytywnych relacji dziecko - dziecko, dziecko - dorosły oraz asertywność.

- radca prawny pełnił dyżury w każdy wtorek. W ramach tych dyżurów odnotowano 53 przyjęć. Zgłaszającym się osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz ofiarom i sprawcom przemocy z terenu miasta Sławno, udzielano porad prawnych, informacji oraz wyjaśnień. Oprócz powyższego w ramach udzielanej pomocy prawnej przygotowywano i sporządzano pisma procesowe i inne, a także pomagano w wypełnieniu określonych dokumentów i druków. Ponadto udzielano zgłaszającym się informacji i wyjaśnień w zakresie składania pism procesowych, miejsca, terminu, trybu, kosztów z tym związanych itp. W większości zgłaszającymi się osobami były kobiety z rodzin, w których występuje problem alkoholowy oraz przemoc. Udzielana pomoc prawna dotyczyła spraw interesujących poszczególne zgłaszające się osoby i obejmowała szeroki zakres spraw dotyczący m.in. prawa rodzinnego, spadkowego, pracy, cywilnego, administracyjnego, egzekucji itd. Określając bardziej szczegółowo, były to sprawy dotyczące np. rozwodu i separacji, alimentów, podziału majątku, władzy rodzicielskiej, prawa do renty, stosunku pracy, uprawnień pracowniczych, egzekucji, kredytów i ich spłaty, toczących się spraw sądowych, administracyjnych i innych.

Doświadczanie przemocy domowej jest złożonym problemem i często do wyjścia z przemocy potrzebna jest pomoc innych osób a nawet wsparcie wielu służb. W sytuacji, w której doświadczamy jakiegokolwiek formy przemocy wskazana jest pomoc z zewnątrz, która pomoże podjąć działania służące ochronie. Ta pomoc może przyjść ze strony przedstawicieli różnych służb - psychologa, prawnika, policjanta, lekarza, pracownika socjalnego.

Wspierano działalność placówek i instytucji udzielających pomocy dla osób doświadczających przemocy w szczególności w rodzinie, a wśród nich:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, który podejmował działania umożliwiające osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których same nie były w stanie pokonać, a także zapobiegał powstawaniu tych sytuacji. Ponadto informował zainteresowane osoby, o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym, wskazywał miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia, w razie potrzeby bądź na życzenie zainteresowanych zwracał się do Policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, zgodnie z kompetencjami Policji, a w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamia organy ścigania. Ponadto w uzasadnionych przypadkach udzielał pomocy

finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, pomocy rzeczowej np. przekazanie odzieży, żywności,

- Zespołu Interdyscyplinarnego, którego celem jest zapewnienie bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i życia osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Podejmował on działania zmierzające do rozwiązania problemu przemocy w rodzinie poprzez m.in. diagnozowanie problemu, podejmowanie interwencji oraz objęcie wsparciem osób potrzebujących i zapewnienie im pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej, zapewnienie bezpiecznego schronienia osobie doświadczającej przemocy, podjęcie działań w zakresie przeprowadzenia badań lekarskich i wydania zaświadczenia lekarskiego dotyczącego aktu przemocy,
- Komendy Powiatowej Policji, która podejmowała stosowne kroki, aby osoba doświadczająca przemocy domowej mogła czuć się bezpiecznie w swoim domu, polegające na zatrzymaniu sprawcy, jeśli stwarzał zagrożenie, wypełnieniu „Niebieskiej Karty”, poinformowaniu o instytucjach pomagających osobom podlegającym przemocy domowej,
- Szkół, które zobowiązane są zarówno do zapobiegania krzywdzeniu dzieci, jak też do podejmowania działań, gdy dziecko jest zagrożone, a w szczególności, kiedy zagrożenie to pochodzi od samych rodziców. W przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka wszczynały procedurę „Niebieskich Kart” uruchamiając tym samym interwencję w środowisku ucznia. Ponadto zapewniały uczniom korzystanie z pomocy psychologiczno – pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej.

Wspierano również działania o charakterze kryzysowym stanowiące zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub zapobiegania pogłębianiu się występujących dysfunkcji. W ramach interwencji kryzysowej udzielano w szczególności poradnictwa specjalistycznego, pomocy terapeutycznej, psychologicznej oraz schronienia.

Podejmowano działania mające na celu zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat uzależnień, zjawisk przemocy w rodzinie, sposobów reagowania na te zjawiska i możliwość uzyskania pomocy oraz zmian postrzegania przez społeczeństwo tych zjawisk poprzez:

- przygotowanie i upowszechnianie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla osób uzależnionych, współuzależnionych, członków rodzin z problemem przemocy – plakaty, ulotki, ogłoszenia, informacje na stronie internetowej,
- zakupienie kampanii informacyjno – edukacyjnych na temat uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci i ich rozpowszechnianie wśród mieszkańców za pośrednictwem Punktu.
- prowadzone w szkołach dla rodziców szkolenia, prelekcje i spotkania z osobami posiadającymi wiadomości specjalne oraz pogadanki, tj.:

- spotkanie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Sławnie dotyczące: odpowiedzialności karnej nieletnich – skutki prawne związane z zachowaniem się w szkole, poza terenem szkoły, w domu, cyberprzemoc, hejt w Internecie (Zespół Szkół Agrotechnicznych) oraz odpowiedzialności wynikającej z rozprowadzaniem narkotyków oraz niebezpieczeństwa z zażywaniem używek (Szkoła Podstawowa Nr 2 i Nr 3)
- wskazanie prawidłowych zachowań podczas wypoczynku mające na celu przeciwdziałania w podejmowaniu zachowań ryzykownych (Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej),
- lekcje wychowawcze nt. „Bezpiecznych ferii”, „Bezpiecznych wakacji”, z wykorzystaniem materiałów przygotowanych przez policję (Zespół Szkół Agrotechnicznych, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, Szkoła Podstawowa Nr 3)
- przeprowadzono zajęcia praktyczno - edukacyjne nt. profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych oraz alkoholu z przedstawicielami policji (Zespół Szkół)
- prelekcja dla rodziców nt. „Jak przeciwdziałać uzależnieniom”, „jak wspierać zdrowie psychiczne naszych dzieci „ (Zespół Szkół)
- warsztaty profilaktyczne prowadzone przez terapeutę z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych (Szkoła Podstawowa Nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 3 (Zespół Szkół, Zespół Szkół Agrotechnicznych),
- przeprowadzono szkolenia dla rodziców nt. niebezpieczeństwa, jakie niesie za sobą korzystanie przez dzieci i młodzież z Internetu oraz urządzeń mobilnych (Szkoła Podstawowa Nr.2, Szkoła Podstawowa Nr.3)
- przeprowadzono warsztaty i zajęcia wychowawczo - profilaktyczne mające na celu kształtowanie umiejętności interpersonalnych, profilaktykę przeciwdziałania agresji i przemocy (Szkoła Podstawowa Nr 3)
- warsztaty, spotkania edukacyjne z przedstawicielami policji oraz innymi specjalistami. Kształtowanie postaw sprzyjających poprawie zdrowia młodzieży oraz umacnianie stanowiska unikania uzależnień od substancji odurzających – „Światowy Dzień Bez Tytoniu”, „Bezpieczne Wakacje” wskazanie prawidłowych zachowań podczas wypoczynku letniego, profilaktyka przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym: „Bezpieczne zachowania w szkole i w drodze do niej” – wskazanie prawidłowych zachowań podczas pobytu w placówce, profilaktyka przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym. Zajęcia dla klas szkół ponadpodstawowych z zakresu edukacji prozdrowotnej „Szlachetne Zdrowie”, „ W zdrowym ciele zdrowy duch”(Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej)

Dla dzieci i młodzieży z rodzin w których występują problemy uzależnień

i przemocy stosowano różnorodne formy pomocy oraz wsparcia:

- pomoc psychologiczną, psychoterapeutyczną i socjoterapeutyczną,
- udział w zajęciach Świetlicy Opiekuńczej „Nasze Wspólne Gniazdo”,
- otoczenie dziecka szczególną opieką i wsparciem przez wychowawcę klasy oraz indywidualne podejście nauczycieli uczących,
- rozmowy indywidualne prowadzone przez zespół psychologiczno-pedagogiczny w szkołach,
- zajmowanie się przez Kuratorów sądowych sprawami małoletnich w rodzinach objętych nadzorem Kuratora sądowego.

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemami uzależnień i przemocy jest jednym z priorytetowych zadań w obszarze profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywa prowadzenie Świetlicy Opiekuńczej „Nasze Wspólne Gniazdo”. W placówce tej dzieci korzystają z różnych form wsparcia – od pomocy w nauce, poprzez dożywianie, udział w różnych zajęciach rozwojowych, aż po programy pomocy psychologicznej czy udział w zajęciach socjoterapeutycznych.

Sprawozdanie z działalności Świetlicy Opiekuńczej „Nasze Wspólne Gniazdo” stanowi odrębny dokument, który dołączony jest do niniejszej Informacji.

Dążąc do jak najefektywniejszego objęcia pomocą osób i rodzin w których występują uzależnienia i przemoc współpracowano z jednostkami organizacyjnymi Miasta, instytucjami, stowarzyszeniami i fundacjami, które działały na rzecz pomocy rodzinie udzielając również dofinansowywania podejmowanych przez nich działań. Ponadto Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jak i powyższe podmioty motywowały osoby uzależnione do podjęcia terapii i leczenia, a osoby doznające przemocy do korzystania m.in. z form pomocy mających na celu zwiększenie umiejętności i możliwości radzenia sobie z przemocą (programy, warsztaty, rozmowy ze specjalistami itp.).

Przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ustanawiają zasadę dobrowolności leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu. Wyjątkiem od tej zasady jest instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego. Ustawowy obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu spoczywa na Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach działań wynikających z powyższego obowiązku przyjmowano zgłoszenia osób nadużywających alkoholu, zapraszano takie osoby na rozmowę, pouczając je o konieczności podjęcia terapii lub poddania się leczeniu odwykowemu. Jeżeli osoba wezwana nie wyrażała zgody na dobrowolną terapię czy leczenie, uzasadnione było skierowanie takiej osoby na badania przez biegłych (psychologa/specjalistę psychoterapii uzależnień i psychiatrę) w celu wydania opinii

w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Następnie przygotowywano dokumentację związaną z postępowaniem sądowym, sporządzano wnioski o zobowiązanie poddania się leczeniu i składano go do właściwego sądu rejonowego.

Zestawienie danych z wykonanych przez Komisję zadań w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia zawarte są, we wstępnej części niniejszej Informacji, przy realizacji zadań przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Picie alkoholu oraz zażywanie narkotyków i innych substancji psychoaktywnych przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Spożywanie alkoholu i zażywanie narkotyków i pochodnych przez osoby niepełnoletnie upośledza czynności poznawcze: koncentrację uwagi, zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocjonalnej. Prowadzi do podejmowania innych zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może również powodować zaburzenia hormonalne. Dlatego ważne jest prowadzenie szerokich działań profilaktycznych w tym zakresie, realizowanych w ramach uchwalonego Programu.

Realizowane na tych polach działania miały charakter:

- Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów uzależnień. Ich celem było zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów uzależnień. Były one realizowane wśród dzieci i młodzieży w szkołach oraz mieście,
- Profilaktyki selektywnej – adresowanej do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową są narażone na większe od przeciętnego ryzyko występowania problemów uzależnień lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Profilaktyka ta obejmowała działania edukacyjne, opiekuńcze rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemami uzależnień i była realizowana przez szkoły oraz Świetlicę Opiekuńczą,
- Profilaktyki wskazującej – adresowanej do osób (grupy osób), które przejawiają wczesne symptomy problemów uzależnień i innych zaburzeń zachowania, realizowanej w formie zajęć socjoterapeutycznych, pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach oraz Puncie, a także interwencje podejmowane wobec uczniów pijących lub eksperymentujących z narkotykami.

Prowadzenie profilaktycznej działalności w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w szczególności w odniesieniu do dzieci i młodzieży, ukierunkowane było na rozwijanie zasobów drzemiących w młodych ludziach oraz wzmacnianiu ich mocnych stron. Dzięki temu, młody człowiek staje się bardziej odporny na działanie czynników ryzyka, czyli w konsekwencji jest bardziej przygotowany do życia w świecie różnych zagrożeń. Podczas organizowanych imprez i zajęć głównym celem było wyposażenie młodych ludzi w uniwersalne umiejętności psychologiczne, rozwijanie umiejętności społecznych, poznawczych i emocjonalnych, norm i zachowań prospołecznych. Ponadto wzmacniano poczucie własnej wartości, doskonalono umiejętności komunikacji interpersonalnej oraz uczono radzenia sobie z presją grupy. Kształtowano również odporność psychiczną dzieci i młodzieży oraz wzmacniano wiarę we własne możliwości.

W ramach prowadzenia profilaktycznej działalności przeciwko uzależnieniom, w szczególności dla dzieci i młodzieży, katalog działań obejmował:

- dofinansowanie konkursów plastycznych i literackich nt. "Profilaktyka antytytoniowa i zapobieganie stosowaniu nowych narkotyków wśród dzieci i młodzieży". Konkurs skierowany był do dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie miasta Sławno. Miał na celu zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie szkodliwości palenia papierosów (tradycyjnych i e-papierosów) oraz środków psychoaktywnych oraz kształtowanie postawy asertywnej w odniesieniu do używek. Inspirowanie dzieci do rozpowszechniania treści prozdrowotnych poprzez sztukę. Zwrócenie uwagi młodych ludzi na problematykę związaną z podejmowaniem pochopnych decyzji w odniesieniu do własnego zdrowia i życia.
- dofinansowanie dla Szkoły Podstawowej nr 2 zadania obejmującego realizowanie Programu Profilaktyczno – Terapeutycznego „Wspieramy Siebie”. Były to zajęcia profilaktyczno – terapeutyczne z rozszerzeniem o zajęcia artystyczne, muzyczne i czytelnicze. Zajęcia kierowane były do dzieci z klas I-III w wieku od 7 – 10 lat biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach świetlicowych. Celem programu było: przeciwdziałanie przemocy, przyswojenie zachowań społecznie akceptowanych, nauka pełnienia ról społecznych. Rozwijanie asertywności umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych. Rozwijanie zainteresowań i identyfikowania możliwości ich realizowania. Do rozładowania napięcia w czasie aktywnych zabaw, jak i relaksacji tworzone „Kącik do rozwiązywania sporów”. W miejscu tym dzieci będą mogły odreagować swoje emocje.

Naturalnym miejscem, do realizacji działań profilaktycznych z zakresu uzależnień, z dziećmi i młodzieżą są szkoły i placówki opiekuńczo – wychowawcze. Wiele zagadnień

z tego obszaru jest podejmowanych w ramach normalnej pracy wychowawczej czy edukacyjnej np. w ramach edukacji zdrowotnej. Powyższe placówki, zgodnie z założeniami Programu, w realizacji tych zadań były wspierane poprzez m.in. przekazywanie im zakupionych programów i kampanii profilaktycznych, dofinansowywanie organizowanych imprez i spotkań oraz współpracę w podejmowanych działaniach.

Profilaktyczna działalność podejmowana przez szkoły i placówki opiekuńczo – wychowawcze obejmowała w szczególności:

- realizację kampanii informacyjno – edukacyjnych takich jak: „Przeciw pijanym kierowcom”, „Narkotyki to mnie nie kręci”, „Zachowaj trzeźwy umysł” „Przemoc boli”, „Dopalacze mówię nie!”, „Mój czas w wirtualnym świecie”, „Dzieci w Internecie”,
- organizowanie spotkań mających na celu zarówno działania profilaktyczne jak i informacyjne dla uczniów z kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji, pracownikami Sanepidu, ratownikami medycznymi i przedstawicielami straży granicznej.

Ponadto w ramach realizacji Programu dofinansowane zostały:

- Bieg Niepodległości – założeniem imprezy była nie tylko zabawa i miłe spędzenie wolnego czasu, ale również wyposażenie uczestników w niezbędną wiedzę nt. zdrowego rozwoju bez nałogów i uzależnień, zapobieganie i zmniejszenie szkód występujących w życiu młodych ludzi w związku z sięganiem przez nich po substancje uzależniające.

- Impreza sportowa pn. „Mikołajki na sportowo”, celem było pokazanie alternatywnych sposobów spędzenia wolnego czasu, unikania nałogów oraz zażywania środków psychoaktywnych.

Działaniami promującymi bezpieczny sposób spędzenie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, jako profilaktyka uniwersalna, była realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych organizowanych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sławnie. Zajęcia sportowe były elementem programu profilaktycznego i pełniły funkcję uzupełniającą w stosunku do innych działań profilaktycznych oraz uwzględniały szeroki zakres zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia. Osoby prowadzące takie zajęcia miały odpowiednie kwalifikacje merytoryczne zdobyte na specjalnym szkoleniu z zakresu znajomości strategii profilaktycznych oraz zasad pracy z dziećmi i młodzieżą z grupy ryzyka. Głównym celem tych zajęć było kreowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia, szeroko pojęta profilaktyka uzależnień, wytworzenie motywacji do samorozwoju poprzez sport, atrakcyjne formy przekazu wiedzy podczas zajęć pozalekcyjnych oraz wyeliminowanie negatywnych postaw wobec rówieśników. Przybliżano na nich młodym ludziom wartości niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w społeczności lokalnej oraz kreowania ich kultury osobistej. W ramach profilaktycznego charakteru tych zajęć uczono młodych ludzi

konstruktywnego radzenia sobie z trudnymi emocjami, nie poprzez używanie narkotyków i alkoholu, czy też zachowania agresywne, ale przez kształcenie prozdrowotnych postaw już od najmłodszych lat. Przedstawiano alternatywne, atrakcyjne dla dzieci i młodzieży sposoby na spędzenie wolnego czasu poprzez sport, który jest także narzędziem służącym utrzymaniu właściwego poziomu zdrowia wśród jego uczestników.

Kierując się powyższym organizowano pozalekcyjne zajęcia sportowe w formie:

- Rozgrywek Sławieńskiej Szkolnej Ligi Mini Piłki Siatkowej,
- Grand Prix Tenisa Stołowego,
- Grand Prix Badmintona,
- Mistrzostw Miasta Sławna w Skoku Wzwyż,
- Czwartków Lekkoatletycznych i Spotkań Lekkoatletycznych,
- Maratonu na Raty,
- Biegów Śniadaniowych,
- Ferii na Sportowo,
- Turniej Siatkowej Piłki Plażowej.

Każde zajęcia sportowe poprzedzane były treściami teoretycznymi dotyczącymi różnych obszarów tematycznych profilaktyki. Ponadto ukazywano na nich autorytety promujące wzorzec trzeźwości znanych sportowców, trenerów oraz rozwijano zainteresowania, z wyraźnym określeniem norm zachowania w różnych sytuacjach jak np. postawa wobec używek, rozwiązywanie konfliktów, eliminowanie przemocy.

Osoby prowadzące zajęcia stosowały różne metody pracy jak pogadanka, dyskusja, metoda sytuacyjna, giełda pomysłów oraz zajęcia praktyczne. Podczas spotkań przeważały formy pracy zespołowej. Dzięki tym zajęciom dzieci i młodzież poprawiała relacje z rówieśnikami, poprawiała sprawność fizyczną, zwiększała kulturę osobistą, uczyła się radzenia sobie z nadmiernym stresem i napięciem, nabywała umiejętności zachowań asertywnych oraz zdrowego stylu życia i samodzielnego organizowania czasu wolnego.

Realizowano działania promujące bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu w okresie wakacji i ferii zimowych przez dzieci i młodzież poprzez dofinansowanie:

- projekcji filmów dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych jako ukazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego bez alkoholu i używek,
- ferii w bibliotece realizowane pod hasłem: przedstawienie „W poszukiwaniu leśnych sekretów”, pt. „Czerwony Kapturek”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, warsztaty komiksowe stanowiły propozycję aktywnego spędzenia wolnego czasu dla dzieci, bez uciekania do używek, alkoholu, nikotyny, narkotyków. Poprzez ich organizację kształtowano postawy prozdrowotne oraz budowano więzi społeczności lokalnej. Ponadto działalność edukacyjna Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sławnie skierowana do dzieci realizowana była poprzez: warsztaty rozwojowe, plastyczne, czytelnicze,

- realizowanego przez Sławieński Dom Kultury zadania : „Animacje na Wakacje”, stanowiącego propozycję alternatywnej formy spędzenia wolnego czasu z dala od komputerów, tabletów czy smartfonów. Poprzez wspólne wykonywanie prac dzieci poznawały możliwość przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych dalekich od przemocy i agresji. Podczas tych zajęć z dziećmi utrwalano zasady współpracy w grupie, wyrabiano postawę bez uciekania do agresji rówieśniczej,
- imprezy plenerowej „Wakacje na sportowo”, której celem było motywowanie do spędzenia czasu wolnego w gronie rodziny. W trakcie jej trwania dostępne były materiały informacyjno - edukacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień (ulotki, informatory). Prowadzone działania sportowo - rekreacyjne miały na celu eliminację zachowań problemowych występujących wśród dzieci i młodzieży jak agresja i przemoc. Impreza popularyzowała alternatywne formy spędzania czasu wolnego z dala od komputera i uzależnienia od wzorców medialnych, a także stworzenie uczestnikom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych. Odbyły się liczne gry i zabawy, konkursy z nagrodami, interaktywne działania teatralne, turniej piłki siatkowej plażowej oraz inne elementy, które rozbudzały wyobraźnię zarówno u dzieci jak i dorosłych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy

Przy realizacji zadań z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych ważną rolę odgrywa Grupa AA (Anonimowi Alkoholicy). Jest ona całkowicie pozaformalną, dobrowolną nieprofesjonalną wspólnotą trzeźwością. Podstawowym celem AA jest trwanie w trzeźwości i pomaganie innym alkoholikom w jej osiągnięciu. W Punkcie bezpłatnie udostępniono pomieszczenie dla Grupy AA, w których odbywają się co tygodniowe Mityngi AA.

W ramach wspierania zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu bez alkoholu, narkotyków, używek i przemocy dofinansowano:

- zorganizowane przez Sławieński Dom Kultury imprezy w tym plenerowe dla dzieci i młodzieży:
  - „Sławieński Dzień Dziecka” - celem której było wskazanie, że „święto dzieci” można spędzić aktywnie na grach i zabawach w trakcie których przejawiano troskę o bezpieczeństwo własne i innych, popularyzowano zdrowy tryb życia oraz wzbudzanie empatii i tolerancji. Impreza ta miała na celu eliminację zachowań problemowych występujących wśród dzieci i młodzieży jak agresja i przemoc.
  - „Sławieńskie Mikołajki”- będące dla dzieci i młodzieży formą spędzania wolnego czasu z dala od komputera i uzależnienia od wzorców medialnych bez przemocy i używek. Ponadto jej celem były działania eliminujące zachowania problemowe występujące wśród dzieci i młodzieży jak agresja

i przemoc. Impreza stworzyła możliwość miłego i atrakcyjnego spędzenia czasu w gronie grup rówieśniczych.

- - koncert o tematyce profilaktycznej w ramach Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej, którego celem było kształcenie i wychowywanie dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych. Ponadto wzmocnienie pozytywnych wartości moralnych opartych na wierze katolickiej jako antidotum dla wszelkiego rodzaju uzależnień
- zorganizowany przez Ośrodek Sportu i Rekreacji festyn rodzinny „Niepodległość na Sportowo”. Celem imprezy sportowo - rekreacyjnej była nie tylko zabawa i miłe spędzenie czasu, ale również wyposażenie jej uczestników w niezbędną wiedzę na temat zdrowego trybu życia i rozwoju, bez nałogów i uzależnień oraz zapobieganie i zmniejszenie szkód występujących w życiu młodych ludzi w związku z sięganiem przez nich po substancje uzależniające. Impreza pozwoliła na przeprowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej w formie plansz, plakatów i ulotek z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień w szczególności wśród dzieci i młodzieży,
- zorganizowany obóz dla drużyny harcerskiej w Bieszczadach pn. „Bieszczadzki Trakt” przez 12 Leśną Wielopoziomową Drużynę Harcerską Drzewianie, którego celem była umiejętność współdziałania w grupie oraz rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, propagowanie zdrowego stylu życia, alternatywne spędzanie wolnego czasu bez używek, alkoholu i narkotyków.
- zakupienie projektora dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Sławnie, Orkiestra Dęta im. Ziemi Sławieńskiej z przeznaczeniem do wykorzystania m. in. na zajęcia edukacyjne dla uczestników orkiestry i ich rodzin zawierające elementy o profilaktyce przeciw uzależnieniom oraz o postawach prozdrowotnych w zakresie dbania o kondycję psycho-fizyczną oraz informacje na temat zachowań negatywnie wpływających na jej stan.

Wychodząc naprzeciw potrzebom, współpracowano z Ośrodkami Terapii Uzależnień w Darzewie, Słupsku, Stanominie i Żukówku, poprzez rejestrację uzależnionych i kierowanie ich do szpitala.

W trakcie realizacji Programu współpracowano z Komendą Powiatową Policji na wielu płaszczyznach, a w szczególności dotyczących spraw bezpieczeństwa, przemocy i uzależnień. Policja w ramach swoich obowiązków rutynowo przeprowadzała kontrole trzeźwości kierowców, spotykali się z dziećmi, pedagogami szkolnymi w placówkach oświatowych na pogadankach z zakresu bezpieczeństwa. Na spotkaniach propagowano inne sposoby spędzenia czasu wolnego niż w Internecie. W ramach działań profilaktycznych odbyto debatę społeczną pn. „Bezpieczny Senior”

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Wykonując zadania ustawowe Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzało kontrole w punktach sprzedaży i podawania alkoholu w zakresie posiadania zezwoleń oraz przestrzegania zasad i warunków korzystania z nich. Podczas takiej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Działania objęte Miejskim Programem Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy na 2021 rok, których realizacja została przedstawiona w niniejszej Informacji, finansowane były ze środków ujętych w budżecie Miasta na 2021r., a pochodzących z opłat dotyczących wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

BURMISTRZ

dr inż. Krzysztof Marek Frankenstein

Sprawozdanie z realizacji zadań w ramach działania Świetlica Opiekuńczej „Nasze Wspólne Gniazdo” prowadzonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, zgodnie z Planem Wydatków wg klasyfikacji budżetowej na rok 2021

Klasyfikacja			Treść - wyszczególnienie	Przyznano	Wykonano na dzień 31.12.2021
Dział	Rozdz.	§	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	130 000,00 zł	118 100,82 zł
		4010	Wynagrodzenia kierownik/wychowawca, administracja	67 845,00 zł	68 326,39 zł
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 229, 00zł	5 228,69 zł
851	85154	4110	Pochodne wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w świetlicy - składki na ubezpieczenie społeczne	12 725,00 zł	14 058,28 zł
		4120	Składki na fundusz pracy	1 790,00 zł	1 672,64 zł
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe - socjoterapeuta	8 000,00 zł	6 000,00 zł
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 000,00 zł	4 703,51 zł
		4220	Artykuły spożywcze na świetlicę	13 000,00 zł	8 648,55 zł
		4280	Zakup usług zdrowotnych	200,00 zł	220,00 zł
		4300	Zakup usług pozostałych w tym:	10 121,00 zł	6 674,96 zł
		4430	Różne opłaty i składki, w tym roczne ubezpieczenie dzieci uczęszczających na świetlicę.	750,00 zł	630,00 zł
		4440	Odpisy na ZFŚS	1 744,00 zł	1 937,80 zł
		4700	Szkolenia wychowawców	1 500,00 zł	0,00 zł
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1 096,00 zł	0,00 zł

Kierownik - Wychowawca
Świetlicy Opiekuńczej
przy MOPS Sławno
mgr Jolanta Sławińska

Sprawozdanie z działalności Świetlicy Opiekuńczej „Nasze Wspólne Gniazdo” w 2021 roku

Świetlica Opiekuńcza „Nasze Wspólne Gniazdo” funkcjonowała od poniedziałku do piątku, podczas trwania roku szkolnego od 12.00 do 18.00, a w dni wolne od nauki tj. przerwy świąteczne oraz wakacje od 10.00 do 16.00

W związku z zaistniałą pandemią Covid-19 w styczniu oraz do 15.02.2021, jak również od 30.03.2021 – 16.04.2021 roku świetlica była zamknięta. W tym czasie wychowawcy mieli kontakt zdalny z dziećmi poprzez aplikację „ messenger”. Forma zajęć polegała przede wszystkim na pomocy w trudnościach szkolnych tj. odrabianie lekcji oraz wsparcie w tak trudnym czasie dla dzieci, które bardzo chciały mieć osobisty kontakt z rówieśnikami i wychowawcami.

Pomimo pandemii wychowawcy utrzymywali stały kontakt zdalny (pomoc w lekcjach oraz wysyłanie linków z możliwością jak najlepszego spędzenia wolnego czasu, wirtualne zwiedzanie atrakcyjnych miejsc , wykonywanie prac manualnych).

W pierwszym półroczu 2021 roku liczba podopiecznych placówki zapisanych na zajęcia świetlicowe wynosiła 15 osób, w tym 7 uczestniczących regularnie. Podczas wakacji liczba osób zapisanych na zajęcia świetlicowe zwiększyła się do 19 . Natomiast od 6 września liczba podopiecznych zapisanych do uczestniczenia w zajęciach wynosiła 14 osób.

W związku ze wzrostem zachorowalności na Covid-19 dzieci zaczęły uczęszczać na zajęcia nieregularnie. Wychowankowie oraz ich rodziny były kierowane na kwarantanny, co w znaczny sposób przyczyniło się do zmniejszenia ilości uczęszczających dzieci na zajęcia świetlicowe.

Ze świetlicy korzystają dzieci zamieszkałe na terenie miasta Sławno , 5 osób uczęszcza do SP nr 3, a 5 osób do SP nr 2, jedno dziecko jest uczniem Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Ogólna liczba dzieci zapisanych to 11 osób, w tym regularnie uczęszcza 8 dzieci. Jeżeli zdarza się nieobecność to rodzice informują wychowawców.

Dzieci zapisane do naszej placówki pochodzą przede wszystkim z rodzin wielodzietnych, patchworkowych, niewydolnych wychowawczo, rozbitych (samotne rodzicielstwo), rodzin dysfunkcyjnych zagrożonych uzależnieniami.

W ciągu całego roku wychowawcy pomagali dzieciom w odrabianiu lekcji, utrwalaniu wiadomości zdobytych na zajęciach lekcyjnych. Dbano o kulturę zachowania i poszanowania godności drugiego człowieka, szacunku dla odmienności. Przez cały rok prowadzono zajęcia mające na celu rozwój zdolności dzieci oraz umacnianie ich zainteresowań.

W roku 2021 na świetlicy zatrudnione były następujące osoby :

1. Anna Siecińska : pełniąca funkcję kierownika – wychowawcy w okresie 01.01.2021 r. - 31.08.2021 r.

2 Jolanta Sławińska: pełniąca funkcję kierownika-wychowawcy w okresie 01.09.2021 r. - 31.12.2021 r.

3. Danuta Gliszczyńska – Krążko : pełniąca funkcję wychowawcy – cały rok.

4. Izabella Lewandowska-Bystrek: pełniąca funkcję socjoterapeuty, w okresie od 01.01.2021 r. do 31.08.2021 r.

5. Jolanta Kufel: pełniąca funkcję socjoterapeuty, w okresie od 13.09.2021 r. do 31.12.2021 r.

Dwa razy w roku kierownik placówki miał kontakt osobisty z pedagogami szkolnymi w celu omówienia zachowania oraz postępów w nauce wychowanków.

Świetlica jest miejscem , gdzie dzieci mogą miło, przyjemnie i pożytecznie spędzić czas po zajęciach szkolnych. Wychowawcy prowadzą zajęcia w sposób przyjazny i sprzyjający otwarciu się dzieci w okazywaniu swoich lęków, obaw i problemów osobistych. Dzieci wiedzą, że zawsze mogą porozmawiać bez poczucia zawstydzenia , a wychowawcy zawsze doradzą , wysłuchają i pomogą rozwiązać problemy.

Ponadto w Świetlicy prowadzono zajęcia :

- zaspokojenie ciekawości świata poprzez czytanie książek, oglądanie filmów edukacyjnych, pogadanki z dziećmi, gry i zabawy tematyczne
- wyzwalające ekspresje ruchową poprzez taniec, aktywność fizyczną w parku i nie tylko
- relaksująco – wyciszająco poprzez leżenie na materacach , słuchanie spokojnej muzyki, rozciąganie na materacach z gumami specjalnie do tego przeznaczonymi

Praca wychowawcza z dziećmi uwzględniała ich zainteresowania, potrzeby i oczekiwania. Świetlica oferowała następujące formy pracy z dziećmi :

- * pomoc w nauce
  - * pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych
  - * współpracę z rodziną wychowanków , rozmowy indywidualne oraz porady wychowawcze
- Podczas zajęć nieodłącznym elementem były pogadanki na różnego rodzaju tematy, które nurtowały dzieci.

Wychowankowie poprzez obecność na świetlicy izolowane były od środowisk patologicznych (przynajmniej na czas pobytu). Podczas zajęć zwracano uwagę na wychowanie prorodzinne z naciskiem na wartość rodziny, wpajanie patriotyzmu (nawet lokalnego), szacunku i godności dla drugiego człowieka .

Wychowankowie mieli możliwość rozwoju relacji społecznych, uczyły się działań przedsiębiorczych i gospodarności, odpowiedzialności za wspólne dobro.

Wychowawcy świetlicy szczególną uwagę zwracali na zachowania przejawiające się agresją fizyczną i werbalną wśród dzieci oraz łamanie podstawowych zasad życia w grupie, eliminowanie zachowań negatywnych wobec siebie poprzez tłumaczenie ich złego wpływu na dobre i komfortowe samopoczucie w grupie. Zwracali uwagę na kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie rówieśniczej, wdrażanie do przestrzegania przyjętych zasad, wyrażania swoich potrzeb, przekonań i uczuć oraz panowanie nad emocjami.

Placówka realizowała przede wszystkim następujące zadania:

- pomoc w lekcjach,
- organizacja posiłku w postaci podwieczorku,

- organizacja zajęć socjoterapeutycznych,
- rozwijanie różnorodnych zainteresowań dzieci,
- wzmacnianie aktywności fizycznej,
- współpraca z rodzicami/opiekunami, szkołą oraz asystentami rodzin.

W roku 2021 wykonano następujące zajęcia:

W styczniu :

- miesiąc w trybie zdalnym, pomagano w odrabianiu lekcji,
- przedstawiono instruktaż jak wykonać kartkę na Dzień Babci i Dziadka,
- przeprowadzono konkurs na bezpieczne ferie 2021,
- propozycja wirtualnych spacerów po Krakowie,

W lutym :

- pomoc zdalna,
- propozycja jak wykonać makaronowe bransoletki,
- konkurs na kartkę Walentynkową

W marcu :

- pomoc zdalna w trudnościach szkolnych,
- propozycja obejrzenia filmu dotyczącego tradycji i zwyczajów wielkanocnych w Polsce,
- omawianie ulubionej literatury z okazji Międzynarodowego Dnia Pisarzy,
- praca plastyczna dowolną techniką liczby Pi,
- granie w gry planszowe,
- wykonanie kartek wielkanocnych.

W kwietniu:

- rozwiązywanie zadań domowych,
- liczne zajęcia plastyczne m.in. malowanie flagi ojczystej,
- zapoznanie z hymnem UE,
- wspólne oglądanie filmów na świetlicy,
- prowadzono zabawy w parku miejskim.

W maju:

- pomoc w odrabianiu prac domowych,
- twórcze malowanie za pomocą patyczków higienicznych,
- gry stolikowe,
- wykonanie kartek z okazji Dnia Mamy, tworzenie drzewa genealogicznego,
- zajęcia twórcze: układanie wierszy dla mamy.

W czerwcu:

- pomoc w odrabianiu lekcji,
- prowadzono zajęcia manualne tj. lepienie figurek z masy porcelanowej,
- grano w karty Uno i Piotruś,
- liczne gry planszowe,
- malowanie esów-floresów z okazji Światowego Dnia Oceanów,
- konkurs muzyczny karaoke,

- wyjście do kina na seans „Luca”,
- wyjście na pizzę.

W lipcu :

- zajęcia plastyczne dotyczące bezpiecznych wakacji, „wakacyjne zwierzątko morskie”,
- wokalny konkurs z piosenką „Lato, lato, lato czeka”, pejzaż letni,
- zajęcia kreatywne- lepienie podobizn kolegów z plasteliny,
- wyjście na lody,
- aktywność na placu zabaw,
- zabawy w parku miejskim,
- gra w piłkę nożną na boisku,
- wycieczka do „Pomeranii” koło Kołobrzegu,
- wycieczka do Sławia. koło Darłowa,

W sierpniu

- całodniowy wyjazd do Redzikowa na basen,
- całodniowy wyjazd do Dobrzycy,
- wyjście na pizzę,
- zajęcia manualno-plastyczne „Ramka z wakacji”, „Moje wakacje”,
- zajęcia manualne – lepienie z gliny według własnego pomysłu,
- gry sportowe na boisku,
- turniej gry w piłkarzyki,
- spacer do parku,
- granie w ulubione planszówki,
- konkurs talentów muzycznych karaoke,
- konkurs plastyczny „Pocztówka z wakacji”,
- pogadanki tematyczne o tym jak podobały się wakacje i czas spędzony w świetlicy,
- pogadanka na temat bezpiecznego powrotu do szkoły.

-

We wrześniu :

- pomoc w odrabianiu lekcji,
- wykonanie pracy plastycznej „Moje wspomnienia z wakacji”, „Talerz z owocami”, „Pejzaż jesienny”,
- zajęcia manualne „Kolorowe grzybki”, wykonanie figurek z plasteliny o tematyce jesiennej,
- pogadanki tematyczne: „Przypomnienie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze”,
- zajęcia profilaktyczne przeciwdziałające uzależnieniom „Co to są narkotyki i dlaczego odbierają ludziom wolność?”, „Czy potrafię skutecznie odmawiać?” – prezentowanie zachowań agresywnych, asertywnych i uległych,
- zajęcia wzmacniające poczucie własnej wartości „Jakie są moje mocne strony?, za co lubią mnie inni ludzie?”,
- spacer na świeżym powietrzu,
- gry sportowe na boisku : siatkówka, koszykówka, piłka nożna, gra w zbijaka,
- wykonanie kart z życzeniami z okazji Dnia Chłopaka,
- zajęcia muzyczne- karaoke,

- gry stolikowe oraz zabawy integracyjne.

W październiku :

- pomoc w odrabianiu prac domowych,
- zajęcia plastyczne „Róże w wazonie”, „Kotek na poduszce”, „Kolorowy park”, „Zwierzę o którym marzę”, „Dyńa nie taka straszna”,
- zajęcia manualne : wykonanie figurek z szyszek, kasztanów i żołądki o tematyce jesiennej, wykonanie wiewiórek techniką dowolną, wykonanie ozdób o tematyce jesiennej z bloku technicznego kolorowego,
- zajęcia profilaktyczne przeciwdziałające uzależnieniom „Dlaczego alkohol jest wrogiem człowieka?”, „Co to jest fonoholizm i dlaczego jest tak niebezpieczny?”,
- gry stolikowe i karciane,
- gry sportowe w świetlicy oraz na powietrzu: turniej gry w piłkarzyki, gra w siatkówkę, gra w zbijaka, gra w piłkę nożną,
- spacer do parku,
- pogadanki tematyczne; „Jak dbam o swoje zdrowie jesienią?”, „Rozmowa na temat kulturalnego zachowania się w każdym miejscu”,
- zajęcia literackie: układanie wierszyków oraz rymowanek dla nauczycieli z okazji Dnia Edukacji Narodowej, wspólne czytanie najpiękniejszych wierszy o jesieni,

W listopadzie

- pomoc w odrabianiu prac domowych,
  - zajęcia plastyczne: wykonanie prac plastycznych „Dom moich marzeń”, „Moje ulubione miejsce w Sławnie”, konkurs na najładniejszy plakat o tematyce dowolnej, „Miś z mojego dzieciństwa”,
  - zajęcia manualne: przygotowanie gazetki z okazji Święta Odzyskania Niepodległości, wykonanie ozdób techniką origami o tematyce jesiennej,
  - zajęcia sportowe: turniej gry w piłkarzyki, gra w tweestera,
  - zajęcia profilaktyczne przeciwdziałające uzależnieniom: „Rodzaje narkotyków i ich działanie”,
  - spacer do parku,
  - zajęcia literackie: wspólne czytanie wierszy,
  - gry stolikowe oraz karciane,
  - gry oraz zabawy integracyjne,
  - pogadanki tematyczne: „Co to jest tolerancja?”, „Co dla mnie oznacza słowo wolność?”, pogadanka na temat zdrowego odżywiania się w okresie jesienno-zimowym, „Czym jest dla mnie Adwent?, jak moja rodzina przygotowuje się do Świąt Bożego Narodzenia?”,
- Zorganizowane imprezy: Andrzejki w świetlicy – wróżby, konkursy oraz poczęstunek.

W grudniu

- pomoc w odrabianiu prac domowych,
- zajęcia plastyczne: „Mikołaj na saniach”, „Pejzaż zimowy”, wykonanie kartek świątecznych z życzeniami, „Moje miasto zimą”,
- zajęcia manualne: wykonanie ozdób na okna o tematyce zimowej, wykonanie ozdób o tematyce zimowej techniką dowolną, wykonanie gazetki o tematyce zimowej, wykonanie ozdób świątecznych metodą origami, „Kolorowe dzwonki”,

- zajęcia sportowe: turniej gry w piłkarzyki, gra w tweestera,
- pogadanki tematyczne: „Jak w bezpieczny sposób spędzić Sylwestra?”,
- zajęcia profilaktyczne przeciwdziałające uzależnieniom: „Co to jest uzależnienie od internetu i jakie niesie za sobą zagrożenia?”,
- gry stolikowe oraz karciane według zainteresowań,
- gry oraz zabawy integracyjne,
- spacer do parku,
- zorganizowane imprezy: mikołajkowy turniej gry w piłkarzyki,
- zajęcia muzyczne: wspólne śpiewanie kolęd,

Świetlica Opiekuńcza zapewniała dzieciom w szczególności :

1. Pomoc w nauce i odrabianiu lekcji.
2. Organizacji zajęć plastycznych, sportowych, muzycznych czy teatralnych.
3. Kultywowanie zwyczajów i tradycji polskich.
4. Rozwijanie wiedzy o kulturze.
5. Nauka poprzez zabawę lub wejścia w interakcje o zasadach savoir – vivre.
6. Propagowanie profilaktyki zdrowotnej, przeciwdziałanie alkoholizmowi, nikotyzmowi, narkomanii.
7. Pomoc w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych.
8. Pracę wychowawczą w celu kształtowania postaw pożądaných i pomocy w prawidłowym rozwoju ich osobowości, nabywanie różnych umiejętności społecznych, koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

Wychowawcy prowadzą zajęcia zgodnie z programem pracy dydaktyczno – wychowawczej, realizując założone w nim cele:

- Zapewnienie wszechstronnej opieki przebywającym w świetlicy po lekcjach
- Dbanie o prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny dzieci
- Przyswajanie dzieciom nawyków kulturalnych dnia codziennego
- Przeciwdziałanie agresji, integracja zespołu
- Zapoznanie z kulturą i tradycjami własnego kraju, regionów, krajów UE jak i całego świata
- Rozwijanie indywidualnych zdolności oraz zainteresowań
- Przyzwyczajanie do dokładnego, systematycznego i samodzielnego odrabiania lekcji
- Pogłębianie , rozszerzanie i utrwalanie wiadomości z różnych dziedzin.

Zajęcia socjoterapeutyczne w Świetlicy Opiekuńczej

W okresie od 01.01.2021 r. do 30.08.2021 r. zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży odbywały się we wtorki w godzinach od 14:00 do 16:00. Zajęcia były prowadzone przez mgr Izabellę Lewandowską-Bystrek. Podczas zajęć przeprowadzono szereg ćwiczeń i zabaw relaksujących i wyciszających, pomagających radzić sobie ze stresem, a także zwiększających i wzmacniających samoocenę. Podczas zajęć opierano się

także na zadaniach, ćwiczeniach i zabawach ćwiczących koncentrację i spostrzegawczość. Dzieci podkreślały, że czują się zadowolone, szczęśliwe, że mają dobry nastrój.

Założone efekty zostały osiągnięte pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią. U wszystkich dzieci zmniejszyły się zaburzenia komunikacji społecznej. Rezultatem zajęć jest lepsze funkcjonowanie dzieci w środowisku szkolnym.

Cykl zajęć poświęconych rozwijaniu kompetencji emocjonalno-społecznych:

- Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.
- Wiem, co czują inni ludzie.
- Panuję nad swoimi emocjami.
- Rozwiązujemy konflikty.
- Różne sposoby porozumiewania się.
- Panuję nad swoją złością.
- Powiedz nie, czyli sztuka odmawiania. Trening asertywności.
- Jestem wartościowym człowiekiem. Wzmacnianie samooceny.
- Radzenie sobie ze stresem. Trening relaksacyjny.

Od 13.09.2021 r. zajęcia socjoterapii prowadziła mgr Jolanta Kufel. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu po 2 godziny. Na zajęcia uczęszczało kilkoro dzieci nieregularnie. Głównym celem tych zajęć była poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania i nauka nowych umiejętności społecznych, rozpoznawanie i nieagresywne wyrażanie emocji, rozwijanie empatii i radzenie sobie ze stresem. Wyciszanie przez naukę relaksacyjną, wspólne gry i zabawy.

Nie zawsze była chęć do wspólnych zajęć, zdarzało się nieprzestrzeganie regulaminu świetlicy; dzieci wymagają indywidualnych kontaktów, bo każde wymaga innego rodzaju pomocy ze strony socjoterapeuty.

Całkowity koszt funkcjonowania Świetlicy Opiekuńczej „Nasze Wspólne Gniazdo” w roku 2021 wyniósł **118 100,82 zł** i został sfinansowany ze środków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Sławnie.

Nie wykorzystano w pełni przyznanej kwoty z powodu dwukrotnego zawieszenia prowadzenia zajęć w związku z zaistniałą pandemią Covid-19. W styczniu oraz lutym 2021 r. nie odbyły się zajęcia socjoterapeutyczne, nie zakupiono artykułów spożywczych oraz materiałów papierniczych. Sytuacja ta uniemożliwiła zorganizowanie dzieciom wycieczek, wyjazdów na lodowisko, wyjść do kina oraz innych atrakcji w przypadających na ten czas ferii zimowych.

W miesiącu grudniu z powodu choroby wychowawców nie wykorzystano środków, które były przeznaczone na zorganizowanie spotkania opłatkowego.

Sporządziła

Jolanta Sławińska

Kierownik - Wychowawca
Świetlicy Opiekuńczej
przy MOPS Sławno
mgr Jolanta Sławińska